

הורד השבת

ה'וד התורה
יו"ל ע"י ארגון
"הוד התורה"
ר' יוחנן בן זכאי 54 אלעד
טל' 0503-547630

678

התשע"ב

שופטים

כתובת המערכת

חתם סופר 6/1
מודיעין עילית

פקס 057-7961563
torani100@gmail.com

ניתן לקבל העלון באימייל

הדלקת נרות 18:43

מוצאי שבת 19:50

מוצ"ש ר"ת 20:24

הזמנים לפי אופק אלעד

אסור לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה 'כולם' שופטים ושוטרים... שמרו על קדושת העלון

לא נעים להגיד, אבל... היה ברור להם שכל האנשים המעניינים הללו לא היו מועילים. הם ידעו שאם שופט בית המשפט העליון היה עושה עיגול ונכנס לתוכו ואומר לה' 'אם אתה לא מוריד גשם - אני לא יוצא', אלוקים היה אומר לו 'מבחינתי אתה יכול להישאר בתוך העיגול לנצח, אך אני גשם לא מוריד! אם יורד הכנסת היה הולך ברחוב והיה יורד עליו גשם והוא היה נושא את עינוי הטהורות לשמים ואומר "אני בצער", הגשם לא היה פוסק! אם מפכ"ל המשטרה היה מוריד נעליים ואפילו גרביים, זה לא היה מקדם את הגשם.

מי כן יכל על הגשם? מי הצליח להוריד אותו ולווסת את עוצמתו על ידי "דיבור ישיר" עם אלוקים? מי עצר את הגשם כאשר הגשם הפריע לו ללכת ברחוב? מי הצליח להוריד גשם על ידי "הורדת הנעלי"?

רק אותם יהודים קדושים וטהורים המוסרים נפשם על התורה ומצוותיה, הם אלו ששלטו בעולם וניווטו אותו כרצונם ברמה של "בעל הבית", בבחינת "צדיק גוזר וה' מקיים".

השאלה מבצבצת ועולה ודוהרת וממריאה בראשו של כל אדם: מה כל כך מיוחד בעמלי התורה ומדקדקי המצוות - עד כדי כך שאלוים מתנהג איתם בחיבה שכזו? כיצד יתכן שהם מגיעים לרמה כל כך גבוהה - עד כדי שידוד המערכות ושבידת החוקים והכללים: בפרשת השבוע שלנו טמון הסוד והיסוד הגדול, וכדלהלן:

למרות ההמנון הכביר והמילים המהפנטות של 'התקווה', כולנו יודעים שתקוות היהודי האמיתי מעולם לא הייתה 'להיות עם חופשי בארצנו', ולא להיות פרפר חופשי ומאושר השט מעלה לעלה ושותה צוף ועושה מה שבא לו, **אלא תקוותו ושאיפתו מאז ומעולם הייתה להיות עבדי ה' בארץ הקודש עם בניין בית המקדש וממלכת הסנהדרין**, כאשר דעת התורה שולטת ומוכרת בכל מקום וכל פינה, מתוך הכרה מלאה בהמנון הקדמון שתיקנו לנו חכמנו, אשר מילותיו הכבירות הם 'ברוך אלוינו שבראנו לכבודו ונתנו לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו', כפי שאנו מזכירים בתפילה מידי יום.

אין לנו ספק שזו הייתה שאיפתם והשקפת עולמם של רבי שמעון בר יוחאי והארי"י הקדוש ובאבא סאלי וכל רבותינו הקדושים שיראת אלוקים זרמה בדמם, ואף אנו בטוחים שזו הדרך הנכונה וזו התכלית והמטרה של האדם היהודי - ועל כך נתגמל לנצח, וזה בעצם הסוד שעומד מאחורי הכוח העצום שראינו אצל גדולי ישראל, אשר שלטו בעולם וניווטו את תנונו כרצונם, ולמי שלא הבין עדיין את הדברים - נתמצת עברו את המסר במילים ברורות:

ככל שהאדם מתקדש ומתמסר יותר למען ה' ותורתו - כך יש לו יותר יכולת לנתב את העולם ולעשות בו כרצונו! להוריד גשם - ולעצור שמש - ולהקים נכים - ולהוריד גשמים - ולהחיות מתים, כפי שראינו בדוגמאות הנ"ל. מפני שהנהגת העולם נמסרה לעמלי התורה (מאור ושמש שופטים ט"ז י"ח) והבורא עושה את רצונם (תענית כ"ג ע"א), וזו גם הסיבה שבזמן שבר וצרה ונזק ומחלה - לא הולכים לבקש ברכה משר האוצר ולא מנשיא המדינה ואפילו לא משופט עתיק או פקיד ותיק, אלא פונים רק לתלמידי חכמים שיש להם 'דיבור ישיר' עם מלך העולם, הנמצאים במסגרת של 'צדיק גוזר וה' מקיים' (מוק' ט"ז ע"ב)!

ואת הנקודה הזו אנו רואים בפסוק הפותח של הפרשה: **שפטים ושפטים נתן לך** - האדם אמור להיות 'שופט' והמפקח של עצמו, ולבחון ולבדוק את מעשיו והתנהגותו אם הוא צועד בתלם הישר. ואם חלילה הוא מגלה מחדל ועיוות בעצמו - עליו להיכנס לנעלי 'השוטרי' ולא לפק את עצמו בהשתנות, ולשוב לדרך הנכונה.

בכל שפירך - את הביקורת הזו האדם צריך לעשות 'בכל המישורים', הן ברוחניות והן בגשמיות...

אשר ה' אלקיך נתן לך - גם בכל 'המתנות' שהאדם מקבל [אישה, ילדים, פרנסה, בריאות], גם אם עליו לעשות בדק בית רוחני ולבדוק היכן הוא נמצא בסולם העולה בית אל.

* כיצד נראים חיי הנישואין שלו? האם השכינה שורה בביתו ואשתו מחייכת ללא הפסקה - או שהיא נמצאת בצער ונראית כמו אחרי הפגזה אווירית?

שפטים ושפטים נתן לך בכל שפירך אשר ה' אלקיך נתן לך לשפירך ושפירך את העם משפט צדק (דברים ט"ז י"ח).
בפסוק זה פותחת הפרשה את דבריה - וגם אנו נפתח בו את המאמר, מפני שבפסוק הזה יש מסר ענק לכל השופטים והשוטרים, אשר הם בעצם 'אנחנו'. מה כוונת המשורר והסופר?

ברוך ה' זכינו והתחבבנו לפני מלך המלכים יותר מכל האומות (זקוני שמות ד' כ"ב) ונבחרנו להיות בניו היקרים כפי שנאמר 'בני בכרי ישפאל' (שם), וכל זאת בזכות ההתבטלות שלנו לבורא ולתורתו והכניעה למצוותיו ברמה הגבוהה של 'נעשה ונשמע', כאשר גולת הכותרת שלנו הייתה לפני 3300 שנה במעמד הר סיני שאז הקשר שלנו עם הבורא התעצם והתרומם לפסגה הגבוהה ביותר - לרמה של חתונה, כפי שנאמר בפסוק על מעמד הר סיני 'ביום חתונתי ושהי' ג' י"א) יום חתונת הבורא עם עם ישראל, ומאותו רגע הנהלת העולם נמסרה אלינו וקיבלנו את המפתחות והשליטה בכל התחומים, בהתאם לחווה של 'אם פחקתי תלכו'... (ויקרא כ"ז ג').

אכן לאורך כל ההיסטוריה ראינו וחזינו שיהודים עם איכות רוחנית גבוהה ופנימיות טהורה וקדושה צרופה, שלטו בכיפה בכל המישורים! היושע עצר את תנועת השמש, אליהו עצר את הגשם שלוש שנים, חוני המעגל הוריד גשם במינון ובעוצמה שהוא רצה, יחזקאל הקים 'עצמות יבשות' לתחייה, המהר"ל מפראג ברא גולם, באבא סאלי הורה לנכים מלידה לקום מכסא גלגלים - והם החלו לצעוד כאחד האדם, וזו רק דוגמית מרשימת הדוגמאות הארוכה והעמוקה של קדושי עליון ששלטו בכיפה, והמפורסמות אינן צריכות ראייה. ומה שמעניין כאן זה שלאורך כל הדרך אנו רואים שהכוחות העצומים הללו ניתנו רק לצדיקים ויראי אלוקים העמלים בתורה מתוך קדושה וטהרה - ולא לאנשי שררה ויוקרה ומעמד ועוצמה, וברשותכם נדפף רגע בין דפי ההיסטוריה בכדי להבין היטב את עומק הדברים, ונראה מספר עובדות 'עם מסמכים'.

מבואר במדרש שבתקופתו של רבי שמעון בן שטח הייתה גזירה והגשמים לא ירדו, ואנשי הדור ביקשו מהצדיק חוני המעגל שיתפלל עבורם על הגשם. מה עשה אותו צדיק?

לקח מקל וסימן איתו עיגול על החול ונעמד בתוך העיגול, וכך אמר: ריבונו של עולם! בניך שמו פניהם עלי, שאני כבן בית לפניך. נשבע אני בשמך הגדול שאיני זו מכאן, עד שתרחם על בניך ותוריד להם גשמים, ומיד התקדו השמים בעננים והחל 'ילטפוף' גשם חלש.

אל חוני שהגשם שירד אינו מספיק, והמשיך בתפילתו וכה אמר: ריבונו של עולם! לא כזה גשם ביקשתי, אלא גשם שימלא "בורות שיחין ומערות", ומיד החלו לרדת גשמי זעף בשצף קצף.

ראה חוני שהגשם "עז מדי", והמשיך בתפילתו ואמר: ריבונו של עולם! לא כזה גשם ביקשתי - אלא "גשמי רצון ברכה ונדבה", ומבואר במדרש שבאותו רגע הגשם התווסף והתמתן וירדו גשמי ברכה, עד שנאלצו כולם לצאת מירושלם ולעלות להר הבית מפני שפע מי הגשמים (תענית ג' ח').

סיפור דומה אנו מוצאים בגמרא על רבי יהודה - שבשעת הבצורת חלף נעלו כמו אבל והראה לבורא עולם שהוא בצער, ובאותו רגע השתנה מזג האוויר מקצה לקצה ירד גשם מבורך (תענית ד').

מעשה נוסף על עניין הגשם מצאנו עם רבי חנינא בן דוסא שהיה הולך בדרך וירד עליו גשם והגשם צינור מאד. מה עשה אותו צדיק? נשא עיניו לשמים, ואמר: ריבונו של עולם! כל העולם נחת (מהגשם) וחנינא בצער! ומיד פסק הגשם. לאחר שהעיר רבי חנינא לביתו - שוב פעם נשא עיניו לשמים, ואמר: ריבונו של עולם! כל העולם בצער (מחוסר גשם) וחנינא נחת! מיד חזר הגשם לרדת (יומא ג' ג').

הסיפורים הללו הפזורים בתלמוד הם רק מקבץ צר וקצר מתוך רבים - אך נסתפק בזה לעת עתה, וברשות הקוראים המתוקים נשאל כעת שאלה לא נעימה - אבל מוכרחת!

מדוע בזמן הבצורת הלכו אנשי העיר לצדיק 'חוני המעגל' וביקשו ממנו ישועה? למה הם לא הלכו למישהו יותר פופולארי? מישהו כמו מפכ"ל המשטרה או מנכ"ל מס הכנסה או שופט בית המשפט או שר בלי תיק או שר שתפרו לו תיק... למה הם לא פנו לאישיות בכירה וכבירה שכזו?

* מה קורה עם הילדים? האם הם מחונכים ומחוייכים - או שהם גדלים פרא ולא הכוונה נכונה - עם הפקרות רוחנית מלאה?

* מה עם הפרנסה? האם הוא מקפיד בעבודה על הלכות חושן משפט ודקדוק מלא בדיני ממונות - או שהוא נסחף עם הזרם ומתעניין רק בארנקו וקופתו, ולא בטובתם האמיתית של לקוחותיו?

* אותו דבר בנושא הבריאות! האדם זכה לראייה, שמיעה, דיבור, מישוש, הליכה וכו', מתנות נפלאות שלא כולם זכו בהם, אך מה הוא עושה עם המתנות הללו? האם הוא עובד איתם את ה' - או שהוא מפעיל אותם כנגד ה' [ראייה אסורה, דיבור לשון הרע, הליכה לדבר עבירה וכו']...

בכל התחומים, בכל המישורים, האדם צריך להיות 'השופט' של עצמו - ובשעת הצורך גם 'השטר' והמעניש, כדי לשמור על צביון רוחני מושלם בכל רגע. וכל זאת למה?

לְשַׁפְּטֵיךָ - לשון 'מלכות וגדולה' (רשב"ם) ואכן עזרא בראשית מ"ט יז). תכלית השפיטה העצמית של האדם אינה כדי להתעלל בו חלילה, אלא כדי להביאו לגדולה ומעלה; כאן בעולם הוא זוכה לגדולה גשמית ולחיוב מושלם ממלך העולם ושליטה מלאה בכל המישורים - כמו שראינו בדוגמאות הנ"ל, ולאחר פטירתו הוא יזכה לגדולה רוחנית, ויהנה לנצח מזיו השכינה ביחד עם כל הצדיקים.

וְשַׁפְּטוּ אֶת הָעַם מִשְׁפַּט צְדָק - על ידי שהאדם נוהג כך ומפקח על עצמו ועובד את ה' בשלמות, הוא גורם להטות את העולם לכף זכות 'הצדק העליון' [ההנהגה המתוקנת] ומידת הרחמים שולטים בעולם, ובזכותו עם ישראל זוכה לישועות ונפלאות (מאור ושמש דברים ט"ז י"ח), ובזכותו ניצלים כולם מגזירות קשות (עיי' איכה רבה ב', עם רבי אלעזר המודעי).

עד כאן ראינו שבציון למנות 'שופטים ושטרנים' יש מסר סמוי לכל אדם שהוא השטר והמפקח על עצמו - על עבודת ה' שלו, וכעת נראה שהמסר הזה מעוגן גם בגימטריה:

הוא מגיע אל השוק, ואת מי הוא פוגש שם? את סוסו האהוב! הוא מזהה את הסוס... הסוס מזהה אותו... וההרמוניה ביניהם הייתה רבה ונפלאה. באותו רגע ניגש הגביר אל הסוס ולחש לו באוזן: סוסי היקר! הרי לפני כמה דקות תלך לגלגלך, ולפני ששחרתי אותך הבטחת לי שיותר לא תגנוב. למה לא הצלחת לעמוד בפיתוי וגנבת שוב פעם? איך לא חששת מזה שתגלגל עוד פעם בתור סוס...?

ראה 'המוכר' את הכימיה הנפלאה בין הסוס והגביר וקשר הנפש שלהם - והוא החליט לעשות מזה קופה גדולה, ומחמת שהגביר לא רצה להיפרד מסוסו - הוא שילם עבורו כפי שגדושו.

עד כאן המשל, והמסר שבו חד וברור כראש הגפרור: יצר הרע מנסה להוליך את האדם שולל והוא מספר לו סיפורים על גלגלים וסוסים - ובעולם העליון הוא עושה על האדם קופה גדולה. משום כך אל לו לאדם להיגרר אחר סיפורי הנפלאים והמרגשים, אלא עליו לערוך דק בית עמוק ולנסות לברר כהוגן מה מסתתר מאחרי טענות היצר המשכנעים. מפני שלפעמים היצר צובע לאדם 'עבירה' בצבעים זוהרים והופך אותה בעיניו 'למצוה', כך היא דרכו וזוהי מלאכתו, ואם האדם לא יתא זהיר ויפעיל כנגד היצר את 'השופט והשטר' שבתוכו, הוא עלול ליפול ברשתו. אכן... התפקיד של כולנו זה להיות 'שופטים' המפקחים על עצמנו 'שופטים' המתקנים ומטפלים בכל מעידה ומרידה שצצה בתוכנו, מתוך בדיקה עמוקה של מעשינו ופעולותינו, מבלי להתבלבל משכנועי היצר ופיתויי הרחוב וגרורותיו. רק מי שחי באיכות כזו יכול לעבור את החיים בשלום, ולשרוד מול היצר ותחבולותיו.

ניעד ע"י הר' אברהם א"ל הי"ו
מי חושב אחרת?

- הגימטריה -

- הפסוק -

<p>1085 הייטריה</p>	<p>כל אחד צריך לפקח על עצמו ולעצב את נשמתו הטהורה כרצון הבורא ולקיים את המצוות שבתורה בדקדוק מושלם</p>	<p>580 גימטריה (עם תורה)</p>	<p>שפטים ושטרנים נתן לך בכל שפטיך אשר יהיה לך להקדיש נתן לך לשפטיך ושפטי את העם משפט צדק</p>
-------------------------	--	----------------------------------	--

את המסר הזה אנו מוצאים גם באמצע הפרשה בפסוק 'שום תשים עליך מלך' (דברים י"ז ט"ו), שהאדם אמור להמליך על עצמו את המלך - את מלך המלכים, בכל התחומים. נציין רק שהמסר הזה מלווה אותו גם בסוף הפרשה, אשר מסתיימת במילים 'כי תעשה הקשר בעיני ה' (דברים כ"א ט"ו), עשייה מלאה בכל המישורים. ברוחניות, בגשמיות, בשלום בית, בחינוך ילדים, בפרנסה וכו'.

ואם ישאל מן האל: מדוע יש דרישה מוחלטת מהאדם שיקפיד על עבודת ה' מושלמת? מה רע בפחות מכך? בכדי להבין זאת, נערוך רגע 'הקדמה קצרה':

בעולם יש מושג שנקרא "צוואר בקבוק". פירושו: אם עושים מערכת מים לבניין עם צנרת רחבה 8 צול (אינץ' = 2.54 ס"מ), אך באיזה קטע קטן של הצנרת משתמשים בחלק של חצי צול, אזי המים שיעברו בצנרת הזו יהיו מזערניים, ואם 'עבירו בצנרת הזו מי בויב - בקלות עלולה להיות בה סתימה! מפני שתעבורת הצניור לא נקבעת על פי 'הרוב', אלא על פי 'הכל'.

היסוד הזה קיים גם בכבישים. אם יש כביש בעל 10 נתיבים שבאמצעו הוא צר ויש בו קטע בעל נתיב אחד - התנועה בכביש הזה תהיה איטית, ואם באיזה קטע קטן הכביש יהיה צר ברוחב חצי מטר - אזי מכוניות בכלל לא יוכלו לנוסוע עליו, למרות שבאופן כללי הכביש הזה מבורך בעשייה נתיבים!

שורה תחתונה, אם רוצים ליהנות מתעבורה מלאה ומכובדת, חובה להבין שהכל קובע, והחשבון הזה מלמדנו שאם רוצים ליהנות מתעבורת יראת שמים מלאה ורגש מושלם לבורא, צריך להדר בכל דבר. אחרת, נוצר "צוואר בקבוק" בחיבור עם הבורא, ויש לכך השלכות על רוחניות האדם.

אך כאן המקום להצהיר הצהרה חשובה!

האושר שבנישואין

שבחים כהלכה

אחד הכוחות שמניעים את האישה, זה שבחים ומחמאות. מילים אלו שנאמרות לה, מחיות אותה ונוטעים בה כוחות וטעם להמשיך ולהשקיע בבית. לא שלא פעם ולא פעמיים נשמעת הטענה: זה לא בשבילי, אני לא יודע לעשות את זה, קשה לי להלחץ משפטים מפרגנים... מה באמת הפיתרון לכך?

בעל יקר: **אל תהיה משורר, תהיה טבעי!** לא ביקשו ממך לחבר חרוזים ולנסח את עצמך בצורה ספרותית, פשוט תהיה ענייני. נכנסת לבית והרחת ריח של עוגה או מאכל תשאף אוויר כמה שניות, תראה שקלטת את המצב, ואז תאמר: איזה ריח נפלא יש בבית, מה הכנת אשתי היקרה? במילים פשוטות אלו, פעלת הרבה. החמאת ופרגנת על הירח הנפלא, הראתה שאתה מודעת להשקעה, שידרת שהנך נהנה ממעשיה, פתחת פתח לשיחה, את צורת ההתעניינות הזו אתה יכול להעתיק לכל נושא, ניקיון הבית, גיהוץ, השקעה בילדים.

אך צריך גם להיזהר שזה לא יהיה מהשפה ולחוץ ובצורה מכאנית, כמו שקרה במעשה הבא: אשה אחת בקשה מבעלה 150 ש"ח לקנות נעלים, כיוון שנעליה בלו. בעלה נתן לה את הכסף בשמחה, ושמה בשמחת ההתחדשות שאפפה את רעייתו. בצהריים חזר הבעל לבית, ואיך שהוא נכנס - הוא אמר: תתחדשי, איזה נעליים יפות, זה ממש הולם אותך. לפתע אשתו הסמיקה! היא לא ידעה את לצחוק או לבכות, והיא החלה לגמגם ולומר: ירדתי לגאולה לקנות נעליים, ולא מצאתי משהו כלבבי, **לכן במקום זה קניתי הצאנית**. איך אתה אומר לי שהנעלים יפות, אתה לא רואה שהם קרועות? אינך יודע איזה נעלים היו לי עד היום? מצד שני, אתה לא רואה את הצאנית החדשה? זה רק מראה לי עד כמה אתה מתעניין בי ומכיר אותי.

אותו בעל, רצה להיות בעל טוב והוא פרגן לאשתו, אלא שהוא עשה זאת 'בצורה מכאנית', לא מעומק הלב, והתברר שהוא בכלל לא חי את המציאות, ומחמאותיו הזיקו - יותר ממה שהועילו. כמוכן שאנו לא נהנה כך!!

כל המשפט את אשתו, זה יותר כפיאל ואשר כפיאל.
כי כפיאלה רואה כפיאלה מטייק את אשתי, זה ארוס לה להקסיס בו יותר.

למגידו השיעורים

המחשה ללימוד יעיל של הלכות סוכה
דגם סוכה מותאם למגיד השיעורים
המאפשר פירוק והרכבה של הפריטים (סך ודפנות),
הדגמים ניתנים להשאלה ללא תשלום
למען זיכוי הרבים

ניתן להשיג בטלפון 0503547630

המלאי מוגבל

נ.ב. בעבר היה לזה שימוש מוצלח
וכבר ידוע שאינו דומה תא חזי לתא שמע

טיפ לסיים: דיברנו על שופטים ושטרנים והבהרנו שהאדם צריך להיות השופט והשטר של עצמו. אך כל נשכה שצריך להיות שופט 'חכם' ולא שופט 'פתי' וחס, כפי שאנו מוצאים במשל הבא:

אי שם בין גאיות והרים ונקיקים וסלעים - עמדה עיר קטנה, בה העוני כבש כל חלקה והשתלט על כל פינה, והפרנסה הייתה קשה עד מאוד.

בעיר זו גרו שני חברים טובים שהתכנסו לדון במצב הקשה, בכדי למצוא פיתרון לבעיית הפרנסה. אחד למרות שישבו שעות והעלו רעיונות ותכננו תוכניות הם לא מצאו פיתרון לבעיה, והם היו אובדי עצות. לפתע צדה עינם על אם הדרך מרכבה הדורה הנוסעת לאיטה כאשר בעל המרכבה מנמנם בתוכה, ובאותו רגע יצר הרע אחז בהם - והם רקחו את המרכחת הבאה:

הם ניגשו אל המרכבה והתירו את ממנה הסוס - ואחד מהם קשר את עצמו במקום הסוס והמשיך להוביל את העגלה, ובינתיים חברו לקח את הסוס כדי למוכרו בשוק. עבור זמן מה התעורר בעל העגלה, ומה רואות עיניו? הסוס איננו - ואת מקומו ממלא אדם, ולפתע פנה אותו ממלא מקום אל הגביר ואמר:

אדוני היקר, דע לך שבגלגל הקודם שלחתי ידי בגלגל - ובשמים גזרו עלי שארד שוב לעולם בגלגול של סוס למשך חמישים שנה, ובדיוק לפני שתי דקות נמרו החמישים שנה ותם עונשי, וחזרתי להיות כאחד האדם. אך בקשתי שטוחה בנפך. אנא רחם עלי, וישררני לחופשי.

נגעו הדברים ללבו של הגביר והוא הסכים לשחררו לאלתר, אך הוא ביקש ממנו שיבטיח לו שיותר לא יכניס עצמו לגלגל. האיש הבטיח את ההבטחה וזכה להשתחרר מהמושכות, וכעבור שעה קלה פנה מיודעו העשיר אל השוק לחפש לעצמו סוס חדש.